

940

На основу члана 23 став (10) и члана 65 став (1) тачка е) Закона о заштити становништва од заразних болести Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број 41/20), шеф Одјељења за здравство и остале услуге доноси

**ПРАВИЛНИК
О САДРЖАЈУ И НАЧИНУ СПРОВОЂЕЊА ПОСЕБНЕ
ЕДУКАЦИЈЕ**

**Члан 1
(Предмет)**

Правилником о садржају и начину спровођења посебне едукације (у даљем тексту: „Правилник“) утврђује се садржај и начин спровођења посебне едукације на подручју Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: „Дистрикт“).

**Члан 2
(Испит)**

Запослена лица из члана 20 става (1) тачке а), б), с), д), е) и ф) Закона о заштити становништва од заразних болести Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број 41/20) (у даљем тексту: „Запослени“) похађају организована предавања у оквиру посебне едукације по основном програму након чега полажу испит пред Комисијом за полагање испита посебне едукације (у даљем тексту: „Комисија“).

**Члан 3
(Документација)**

Уз писмену пријаву за похађање основног и проширеног програма посебне едукације, послодавац за своје запослене подноси сљедећу документацију:

- а) списак кандидата са подацима о стеченој стручној спреми и
- б) доказ о извршеној уплати трошкова за похађање основног и проширеног програма посебне едукације, односно полагања испита.

**Члан 4
(Групе)**

- (1) Запослени похађају и стичу знања у оквиру предавања основног и проширеног програма посебне едукације, организованог по групама.
- (2) Група из става (1) овог члана може имати најмање 10, а највише 40 полазника.

**Члан 5
(Обавјештавање)**

- (1) О саставу групе полазника посебне едукације, мјесту, датуму и времену одржавања предавања из основног и проширеног програма, односно полагању испита, послодавца обавјештава Пододјељење које организује посебну едукацију.
- (2) О подацима из става (1) овог члана, послодавац обавјештава своје запослене најкасније осам дана прије почетка посебне едукације, односно испита.

**Члан 6
(Трајање)**

- (1) Посебна едукација по основном програму траје до пет радних дана, у складу са пословима које полазник посебне едукације обавља.
- (2) Посебна едукација по проширеном програму траје до 10 радних дана, у складу са пословима које полазник посебне едукације обавља.
- (3) Полазник посебне едукације према проширеном програму претходно има положен испит из посебне едукације по основном програму.
- (4) Полазник посебне едукације по проширеном програму не мора да похађа посебну едукацију према основном програму уколико:
 - а) није прошло више од двије године од завршетка стручне

- школе за послове на којима тренутно ради,
- б) је раније полагао испит из посебне едукације по основном програму и за то посједује доказ.
- (5) У току једног радног дана полазници похађају максимално четири часа по 45 минута, посебне едукације.
- (6) Основни програм посебне едукације наведен је на обрасцу А који је саставни дио овог правилника (АНЕКС I).
- (7) Проширени програм посебне едукације наведен је на обрасцу Б који је саставни дио овог правилника (АНЕКС I).
- (8) О присутности полазника на посебној едукацији води се евиденција.
- (9) Полазник који изостане са предавања укупно четири часа не остварује услов за полагање испита посебне едукације.

**Члан 7
(Услови за предавача)**

- (1) На посебној едукацији по основном програму може предавати лице са високом стручном спремом и то доктор медицине, доктор медицине специјалиста епидемиологије, дипломирани правник, као и лице са високом стручном спремом санитарног или прехранбеног смјера.
- (2) На посебној едукацији по проширеном програму може предавати лице са високом стручном спремом, доктор медицине, доктор медицине специјалиста хигијене и здравствене екологије и/или доктор медицине специјалиста епидемиологије, инжењер прехранбене технологије, инжењер хемије, магистар фармације, дипломирани правник и лице са високом стручном спремом санитарног или прехранбеног смјера.

**Члан 8
(Садржај основног програма)**

Основни програм посебне едукације обухвата стицање основних знања из сљедећих области:

- а) хигијену животне и радне средине, која садржи хигијену просторија, постројења, намјештаја, прибора, уређаја и транспортних средстава, и то:
 - 1) одржавање хигијене у радним просторијама, магацинима и осталим помоћним просторијама и транспортним средствима,
 - 2) одржавање хигијене постројења, намјештаја, прибора и уређаја,
 - 3) одржавање хигијене санитарних просторија (умиваоници, купатила, гардеробе, тоалети),
 - 4) снабдијевање водом,
 - 5) уклањање медицинског и комуналног отпада,
 - 6) едукацију из домена дезинфекције, дезинсекције и дератизације и
 - 7) одржавање хигијене просторија, постројења, намјештаја, прибора, уређаја и превозних средстава у ванредним условима.
- б) хигијену животних намирница, и то о:
 - 1) основним појмовима о врстама животних намирница и њиховом саставу,
 - 2) значају здравствене исправности животних намирница,
 - 3) припреми, обради и преради животних намирница,
 - 4) чувању и конзервисању животних намирница,
 - 5) органолептичким особинама животних намирница (исправних и неисправних),
 - 6) хигијени животних намирница у ванредним условима,
 - 7) основним начелима анализе опасности и критичне контролне тачке – HACCP.
- с) хигијену исхране, и то о:
 - 1) основним начелима правилне исхране,
 - 2) градивним материјама,
 - 3) заштитним материјама,
 - 4) енергетским потребама,
 - 5) болестима насталим усљед неправилне исхране,
 - 6) болестима изазваним храном (узрочницима тровања и спречавању тровања храном).
- д) личну хигијену, и то о:
 - 1) хигијени тијела,
 - 2) значају личне хигијене за чување и унапређење здравља и заштити животних намирница,
 - 3) хигијенским навикама,
 - 4) хигијени одјеће и обуће,
 - 5) одмору,
 - 6) поремећајима и болестима које настају као последица недовољне личне хигијене,

- 7) алкохолизму, наркоманији и пушењу и њиховој штетности по здравље људи,
- 8) личној хигијени и одржавању личне хигијене у ванредним условима.
- е) основни појмови о ширењу, спречавању и сузбијању заразних болести, и то о:
 - 1) општим појмовима о узрочницима и симптомима заразних и паразитарних болести које се могу пренијети намирницама и водом,
 - 2) изворима, путевима и начину ширења заразних и паразитарних болести преко намирница и воде,
 - 3) клицоноштву и здравственим прегледима запослених (санитарне књижице),
 - 4) основним појмовима о капљичним и другим инфекцијама,
 - 5) мјерама за спречавање и сузбијање заразних и паразитарних болести.
- ф) основна знања из правних прописа који уређују област заштите становништва од заразних болести, и то о:
 - 1) здравственој исправности животних намирница и предмета опште употребе,
 - 2) хигијенско-техничким условима просторија, постројења, намјештаја, прибора и уређаја,
 - 3) микробиолошкој чистоћи у објектима,
 - 4) спречавању и сузбијању заразних и паразитарних болести,
 - 5) санитарном надзору.
- г) основна знања из области стандардних хигијенских мјера у објектима за пружање услуга за његу и уљепшавање главе, лица и тијела.

Члан 9

(Садржај проширеног програма)

- (1) Проширени програм посебне едукације обухвата:
 - а) посебну едукацију према проширеном програму за особе које раде са храном у производњи на индустријски и занатско предузетнички начин,
 - б) посебну едукацију према проширеном програму за особе које раде у промету са храном на велико и мало,
 - в) посебну едукацију према проширеном програму за особе које раде са храном у угоститељству, туризму и друштвеној исхрани.
- (2) Проширени програм посебне едукације у складу са врстом послова, врстом индустрије хране и врстом угоститељског и туристичког објекта у ком полазник ради, обухвата сљедеће области:
 - а) начела анализе опасности и критичне контролне тачке НАССР, а које се односе на:
 - 1) хигијену у производњи хране (санитарно-технички и хигијенски услови, хигијена просторија, уређаја, прибора и опреме),
 - 2) ризике у производњи хране,
 - 3) анализу ризика и критичне контролне тачке, теоријски и практични приступ.
 - б) хигијена хране у складу са својствима животних намирница које су предмет производње, и то:
 - 1) животним намирница које су предмет производње и њиховом саставу,
 - 2) начину и техникама обезбјеђења и очувања сигурности животних намирница које су предмет производње,
 - 3) опасностима које се јављају у технолошком поступку припреме, обраде, прераде у поступку паковања, превоза, складиштења и услуживања животних намирница које су предмет производње,
 - 4) чувању и конзервиранима животних намирница које су предмет производње,
 - 5) органолептичким особинама животних намирница (исправних и неисправних) које су предмет производње,
 - в) хигијена исхране и то:
 - 1) значај нутритивне вриједности хране и очувању нутритивне вриједности у процесу производње, превоза, чувања и припреме хране,
 - 2) градивне материје,
 - 3) заштитне материје,
 - 4) болести настале усљед неправилне и неодговарајуће исхране,
 - 5) болести изазване храном (алиментарне токсикоинфекције и интоксикације и други облици тровања храном).
 - д) лична хигијену, и то:
 - 1) хигијена тијела,
 - 2) хигијенске навике,
 - 3) хигијена одјеће и обуће,
 - 4) поремећаји и болести које настају као последица недовољне

- и неправилне личне хигијене.
- е) заразне и паразитарне болести, и то:
 - 1) појмови, узрочници и симптоми заразних и паразитарних болести које се могу пренијети намирницама и водом, а које су својствене предмету производње,
 - 2) извори, путеви и начин ширења заразних и паразитарних болести преко намирница, воде и других путева ширења заразних болести,
 - 3) клицоноштво и здравствени прегледима запослених (санитарне књижице),
 - 4) мјере за спречавање и сузбијање заразних и паразитарних болести.
- ф) знања из правних прописа који уређују област заштите становништва од заразних болести и здравствену сигурност хране, и то:
 - 1) здравствена сигурност хране и предмета опште употребе који долазе у додир са храном,
 - 2) хигијенско-технички услови просторија, постројења, намјештаја, прибора и уређаја,
 - 3) микробиолошка чистоћа у објектима,
 - 4) спречавање и сузбијање заразних и паразитарних болести,
 - 5) санитарни надзор.

Члан 10

(Полагање испита)

- (1) Након завршетка предавања посебне едукације, врши се провјера стечених знања полагањем испита полазника.
- (2) Полазник посебне едукације подноси пријаву за полагање испита посебне едукације.
- (3) Шеф Пододјељења које организује посебну едукацију рјешењем именује Комисију из члана 2 овог правилника.
- (4) Комисија се састоји од председника и два члана Комисије.
- (5) Комисију чине три члана, од којих:
 - а) два члана имају звање доктора медицине
 - б) један члан има вишу или високу стручну спрему санитарног смјера.

Члан 11

(Начин полагања испита)

- (1) Полазник посебне едукације у својој пријави за испит, одлучује да ли ће испит посебне едукације полагати усмено или писмено.
- (2) Уколико се испит полаже усмено, Комисија о исходу полагања испита посебне едукације одлучује већином гласова, а општи успјех полазника оцењује се са „положио“ или „није положио“.
- (3) Уколико се испит посебне едукације полаже писмено, Комисија доноси упутство за бодовање и о исходу писменог полагања испита одлучује на основу резултата постигнутих на тесту са „положио“ или „није положио“.

Члан 12

(Неполагање испита)

Испит није положио полазник оцијењен са „није положио“ или полазник који је одустао од већ започетог испита.

Члан 13

(Одлагање испита)

- (1) На захтјев полазника, председник Комисије може полагање пријављеног испита да одгоди до 60 дана, ако је полазник због болести или других оправданих разлога спријечен да приступи полагању испита.
- (2) Уз захтјев за одгађање полагања пријављеног испита прилажу се и докази који захтјев оправдавају.

Члан 14

(Поправни испит)

За приступање поправном испиту, полазник подноси поновну пријаву за испит Пододјељењу у којем је претходно полагао испит.

Члан 15

(Поновно полагање испита)

Полазник који није положио поправни испит, као и полазник којем није одобрено полагање испита због изостанка са

предавања, може поново полагати испит под условом да понови посебну едукацију у цјелини.

Члан 16
(Увјерење)

На основу записника са испита, полазнику који је положио испит издаје се увјерење о положеном испиту наведеном у обрасцу који је саставни дио овог правилника (АНЕКС II).

Члан 17
(Трошкови)

Терет сношења трошкова посебне едукације прописан је чланом 23 став (9) Закона.

Члан 18
(Раније положен испит)

Лица која су положила испит из посебне едукације прије ступања на снагу овог правилника полажу испит у складу са овим правилником након истека периода важења раније положеног испита.

Члан 19
(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“.

Број предмета: 02-000071/21
Број акта: 05-1535AM-0013/23
Датум: 31. 5. 2023. године
Мјесто: Брчко

ШЕФ ОДЈЕЉЕЊА
Мр сц. Асмир Мујановић, дипл. ек., с. р.

АНЕКС I

А. Програм посебне едукације по основном програму:

а) Лица запослена у производњи, преради и промету храном			
Ред. бр.	Предмет	Број часова предавања	Број часова понављања
1.	Хигијена животне и радне средине	3	1
2.	Хигијена животних намирница	2	1
3.	Хигијена исхране	1	-
4.	Лична хигијена	2	1
5.	Заразне и паразитарне болести	3	1
6.	Правни прописи којима се уређује област заштите становништва од заразних болести, област здравствене безбједности хране и предмета опште употребе, област општих, санитарно-хигијенских и техничких услова за објекте јавне намјене, област санитарног надзора	1	-
7.	Прва помоћ	1,5	0,5
8.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	1,5	0,5

б) Лица запослена на одржавању система за снабдијевање становништва водом за пиће			
Ред. бр.	Предмет	Број часова предавања	Број часова понављања
1.	Хигијена животне и радне средине	3	1
2.	Хигијена животних намирница	2	1
3.	Хигијена исхране	1	-
4.	Лична хигијена	2	1
5.	Заразне и паразитарне болести	3	1
6.	Правни прописи којима се уређује област заштите становништва од заразних болести, област здравствене безбједности хране и предмета опште употребе, област општих, санитарно-хигијенских и техничких услова за објекте јавне намјене, област санитарног надзора	1	-
7.	Прва помоћ	1,5	0,5
8.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	1,5	0,5

с) Лица запослена у производњи козметичких средстава			
Ред. бр.	Предмет	Број часова предавања	Број часова понављања
1.	Хигијена животне и радне средине	3	1
2.	Хигијена животних намирница	-	-
3.	Хигијена исхране	-	-
4.	Лична хигијена	2	1
5.	Заразне и паразитарне болести	3	1
6.	Основна знања из правних прописа који уређују област заштите становништва од заразних болести, област здравствене безбједности предмета опште употребе, област општих, санитарно-хигијенских техничких услова за објекте јавне намјене, област санитарног надзора	1	-
7.	Прва помоћ	1,5	0,5
8.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	1,5	0,5

d) Лица запослена на пословима рада са дјецом предшколског узраста у области образовања и васпитања и ученичког стандарда			
Ред. бр.	Предмет	Број часова предавања	Број часова понављања
1.	Хигијена животне и радне средине	2	1
2.	Хигијена животних намирница	3	1
3.	Хигијена исхране	3	1
4.	Лична хигијена	2	-
5.	Заразне и паразитарне болести	2	1
6.	Основна знања из правних прописа који уређују област заштите становништва од заразних и паразитарних болести, област здравствене безбједности хране и предмета опште употребе, област општих, санитарно-хигијенских и техничких услова за објекте јавне намјене, област санитарног надзора	1	-
7.	Прва помоћ	1	-
8.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	2	1

*Лица која раде на пословима куvara и сервирања потребно је да присуствују едукацији у складу са програмом из тачке а) овог прилога, док лица која обављају послове хигијеничара, из наведених установа, посебну едукацију обављају према програму под тачком с) овог прилога.

е) Лица запослена у играоницама

Ред. бр.	Предмет	Број часова предавања	Број часова понављања
1.	Хигијена животне и радне средине	2	1
2.	Хигијена животних намирница	3	1
3.	Хигијена исхране	3	1
4.	Лична хигијена	2	-
5.	Заразне и паразитарне болести	2	1
6.	Основна знања из правних прописа који уређују област заштите становништва од заразних и паразитарних болести, област здравствене безбједности хране и предмета опште употребе, област општих, санитарно-хигијенских и техничких услова за објекте јавне намјене, област санитарног надзора	1	-
7.	Прва помоћ	1	-
8.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	2	1

ф) Лица запослена на пружању услуга његе и уљепшавања лица и тијела (фризерске и бријачке услуге, козметичке услуге, маникирске и педикирске услуге, услуге масаже, услуге побољшања психофизичког стања, услуге у фитнес клубовима и теретанама, соларијумима, салонима за релаксацију, сланим собама и саунама, те салони у којима се пружају услуге тетоважа и пирсинга)

Ред. бр.	Предмет	Број часова предавања	Број часова понављања
1.	Хигијена животне и радне средине	3	1
2.	Хигијена животних намирница	-	-
3.	Хигијена исхране	-	-
4.	Лична хигијена	2	1
5.	Заразне и паразитарне болести	3	1
6.	Основна знања из правних прописа који уређују област заштите становништва од заразних и паразитарних болести, област здравствене безбједности хране и предмета опште употребе, област општих, санитарно-хигијенских и техничких услова за објекте јавне намјене, област санитарног надзора	1	-
7.	Прва помоћ	1,5	0,5
8.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	1,5	0,5

В. Програм посебне едукације према проширеном програму:

а) Лица запослена у производњи, преради и промету храном			
Ред. бр.	Предмет	Број часова предавања	Број часова понављања
1.	Принципи анализе опасности и критичне контролне тачке	10	3
2.	Хигијена хране у складу са специфичностима животних намирница које су предмет производње	6	3
3.	Хигијена исхране	3	-
4.	Лична хигијена	2	-
5.	Заразне и паразитарне болести	6	-
6.	Основна знања из правних прописа који регулишу област заштите становништва од заразних и паразитарних болести, област здравствене безбједности хране и предмета опште употребе, област општих, санитарно-хигијенских и техничких услова за објекте јавне намене, област санитарног надзора	1	-
7.	Прва помоћ	1	-
8.	Дезинфекција, дезинсекција и дератизација	5	1

АНЕКС II

На основу члана 16 Правилника о садржају и начину спровођења посебне едукације („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“, број _____)

_____ (назив установе)

издаје се:

УВЈЕРЕЊЕ

(Име и презиме полазника)

_____ ЗАВРШИО-ЛА:

(назив факултета / школе)

_____ (послодавац)

_____ (радно мјесто полазника)

(начин полагања – заокружити)

ПИСМЕНО

УСМЕНО

ПОЛАГАО-ЛА је испит о основним знањима о хигијени животне и радне средине, хигијени животних намирница, хигијени исхране, личној хигијени, о заразним и паразитарним болестима и мјерама за спречавање тих болести, као и основним мјерама личне заштите и прве помоћи и основним знањима из правних прописа који уређују област заштите становништва од заразних болести, пред КОМИСИЈОМ

_____ дана _____ 20 __. године, и полазник је ПОЛОЖИО-ЛА испит.

Увјерење се издаје сваке четири године, након поновног похађања посебне едукације и полагања испита.

Број: _____

Предсједник Испитне комисије

Датум: _____

_____ М. П.